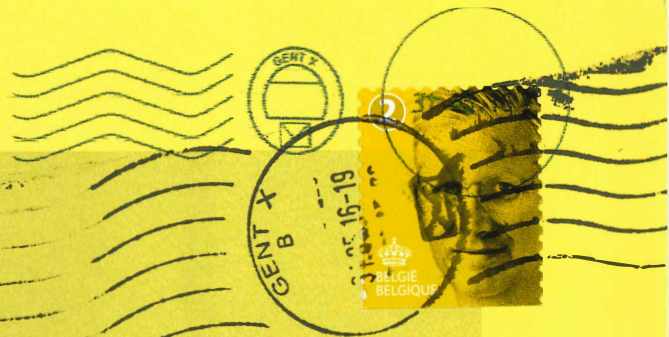

Bpost
GENT X

Familiekunde
Vlaanderen

fv

regio
**Vlaanse
Ardennen**

Periodiek tijdschrift
24ste jaargang 2016
nr.

51

met de steun van

Vlaamse overheid

PASEN 2016.

Ik zit op deze paasdag aan mijn computer en hoor op de radio de vredesboodschappen van de kerkelijke en wereldrijke leiders, die allemaal verwijzen naar de verschrikkelijke aanslag op de luchthaven te Zaventem. Ook wij kunnen hier niet zomaar aan voorbijgaan. Ontspoorde mensen? Slachtoffers van een fanatieke interpretatie van een godsdienst? Ook wij hebben ze gekend in Vlaanderen, de godsdienstoorlogen, het fanatieke. En nu het bij ons quasi verdwenen was, wordt het hier terug ingevoerd. “Chasser le naturel il revient au galop” ? (Horatius 50 v Cr & Destouches 1732).

Vorig jaar hebben wij met Familiekunde Vlaanderen- regio Vlaamse Ardennen, zoals meerdere andere afdelingen, ons vijftienvingjarig bestaan gevierd. Gedurende al die jaren is medeoprichter Edgard Van Droogenbroeck onze voorzitter geweest en wij danken hem voor al die jaren inspanningen en volharding.

Nu heeft hij de wens uitgesproken om ermee te stoppen en wij kunnen niet anders dan dit aanvaarden met respect. Hij heeft mij gevraagd om de taak verder te zetten en ik zal dit doen tot er iemand anders zich geroepen voelt om de fakkel over te nemen. Nogmaals bedankt Edgard!

Al die 25 jaren maken wij deel uit van de VZW Familiekunde Vlaanderen. Die eigenlijk onze moedervereniging is, want wij hebben er om allerlei redenen administratieve en financiële redenen, geen afzonderlijke VZW of feitelijke vereniging te worden. Al 25 jaar worden wij financieel en praktisch gesteund door Familiekunde Vlaanderen (het vroegere V.V.F.). Zonder Familiekunde Vlaanderen geen documentatiecentrum, geen boeken, geen voordrachten. Daarom wil ik jullie vragen om Uw lidgeld te storten aan Familiekunde Vlaanderen. Onrechtstreeks komt een groot deel van dit lidgeld terug in onze afdelingskas.

Een reden te meer is dat wij sinds vorig jaar een prachtig vernieuwd tijdschrift hebben “VLAAMSE STAM” dat 4 maal per jaar toegestuurd wordt aan de leden. Tevens heb je toegang tot alle voordrachten en documentatiecentra in gans Vlaanderen ingericht door onze afdelingen. Het lidmaatschap/abonnementsgeld bedraagt €35 en als je vaststelt hoeveel leuke momenten je terugkrijgt voor de prijs van een menu in een restaurant, dat in een uurtje verorberd is. Ik ben al 40 jaar lid en heb er nog nooit spijt over gehad.

DOEN!

Te storten op rekening BE58 4141 1712 2179

Van Familiekunde Vlaanderen VZW.

Bedankt

Carlos Aelvoet

DE FAMILIE DE KEYSTER TE KRUISSHOUTEM IN DE 16de, 17de EN 18de EEUW
(Slot)

Arnoldus De Keyster (1621-1690)

Arnoldus De Keyster, zoon van Cornelis (junior) en Elisabeth Colpaert, werd in Kruishoutem op

31 januari 1621 gedoopt. Peter was Arnoldus Colpaert (wellicht een broer van zijn moeder) en zijn meter was Judoca sKeyster (een verwante langs vaders kant).

Op 21 augustus 1649 huwde hij in Ouwegem met Elisabeth G(h)evaert die rond 1625 aldaar werd gedoopt/geboren. Het echtpaar woonde in Ouwegem.

Uit hun huwelijk werden in Ouwegem vijf kinderen geboren/gedoopt:

- **Suzanna**, gedoopt in Ouwegem op 21 maart 1654

- **Georgius**, gedoopt in Ouwegem op 20-12-1657

Overleden dezelfde dag

- **Anna**, gedoopt in Ouwegem op 4 januari 1662

Overleden dezelfde dag

- **Cornelis**, gedoopt in Ouwegem op 8 september 1665.

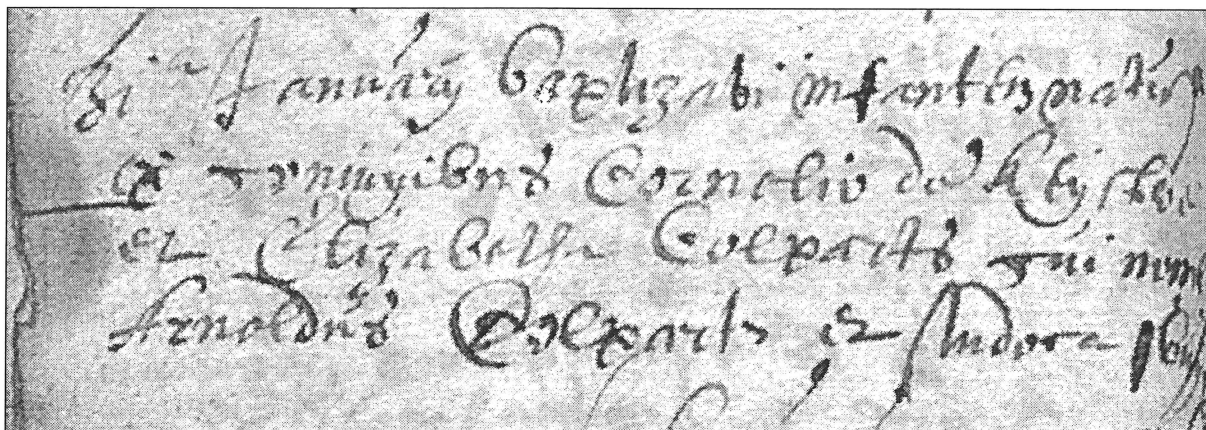
Hij huwde er op 24 januari 1696 met Joanna Van der Straeten

Cornelis stierf in Ouwegem op 13 oktober 1704, slechts 39 jaar oud

Uit dit huwelijk 2 kinderen: Anna (5 november 1699), Theresia (22 februari 1703)

- **Joannes**, gedoopt te Ouwegem ca. 1671 (volgt op pag. 39)

Arnoldus overleed in Ouwegem rond 1690. Zijn vrouw volgde hem in het graf te Ouwegem op 24 februari 1697.

Doopakte Arnoldus De Keyster

Kruishoutem 31-01-1621

31 January baptizavi infantem ex coniugibus

Cornelius De Keyster et Elisabeth Colpaert sui

nomen est Arnoldus

Colpaert et Judoca sKeyster

Joannes De Keyster (1671-1748)

Joannes De Keyster, zoon van Arnoldus en Elisabeth Gevaert, werd in Ouwegem in 1671 gedoopt (juiste datum niet gekend).

Op 8 november 1695 huwde hij in Ouwegem met Marguerite Van Haute, gedoopt/geboren in Huise op 24 mei 1674. Het echtpaar woonde in Ouwegem. Marguerite overleed in Ouwegem op 28 februari 1759. **Joannes** stierf in Ouwegem op 12 juli 1748.

Uit hun huwelijk werden in Ouwegem 10 kinderen geboren/gedoopt:

- **Adriana**, gedoopt 30 oktober 1696.

Zij overleed op 13 december 1696, slechts 6 weken oud

- **Petrus**, gedoopt op 13 april 1698 (volgt op pag. 43)

- **Arnoldus**, gedoopt op 22 december 1700

- **Elisabeth**, gedoopt op 29 maart 1703

- **Josephus**, gedoopt op 24 december 1704

- **Joannes**, gedoopt op 19 oktober 1707

Hij huwde (vermoedelijk in Huise) met Maria Anna Vlaeminck die in Mullem was gedoopt/geboren op 15 januari 1706. Zij overleed in Huise op 19 december 1758.

Kort daarna hertrouwde Joannes in Huise op 28 juni 1759 met Maria Francisca De Burck. Zij overleed in Huise op 18 oktober 1778.

Uit zijn 1e huwelijk werden in Huise 7 kinderen geboren: Petronella (1734),

Joanna Theresia (09-08-1736 - overleden 15-08-1736), Joanna Catharina (1737),

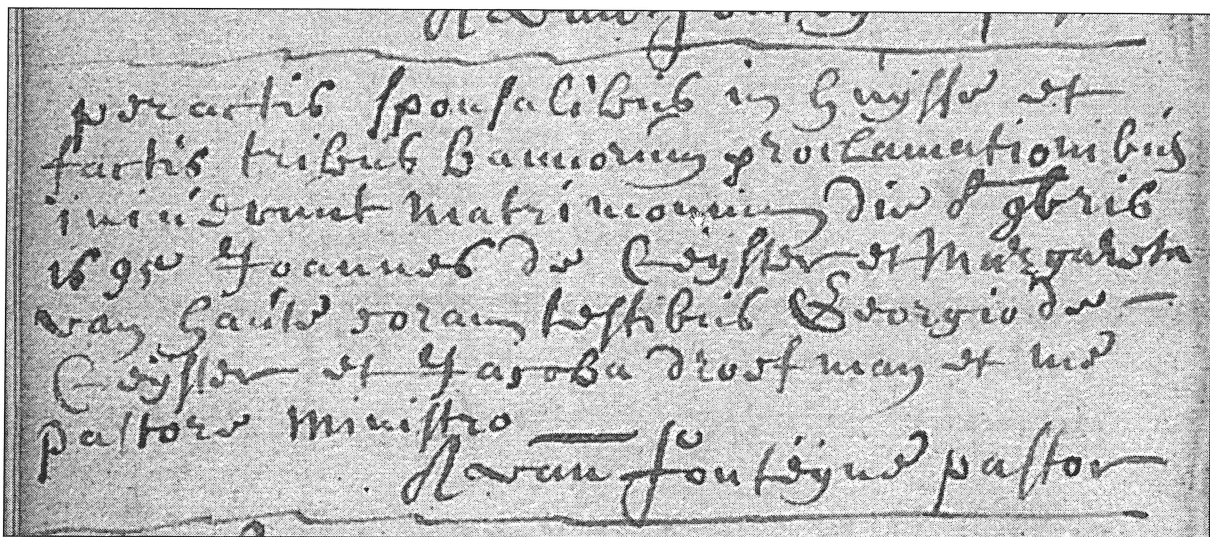
Maria Anna (1741), Pieter Franciscus (1743), Joseph (1746) en Angelus (26-09-1747)

- **Livinus**, gedoopt op 16 juni 1709

- **Marinus**, gedoopt op 14 maart 1712

- **Maria Anna**, gedoopt op 18 januari 1718

- **Joanna Theresia**, gedoopt op 7 maart 1719

Huwelijksakte Joannes De Keyster

met Marguerite Van Haute

Ouwegem 08-11-1695

peractis sponsalibus in huijsse et factis

*tribus bannorum proclamationibus inierunt
matrimonium die 8 novembris 1695 Joannes De
Ceijster et Margareta Van Haute coram testibus
Georgio De Keijster et Jacoba Droefman et me
pastore ministro A. Van Fonteijne pastor*

Petrus De Keyster (1698-1764)

Petrus De Keyster, zoon van Joannes en Marguerite Van Haute, werd in Ouwegem gedoopt op 13 april 1698.

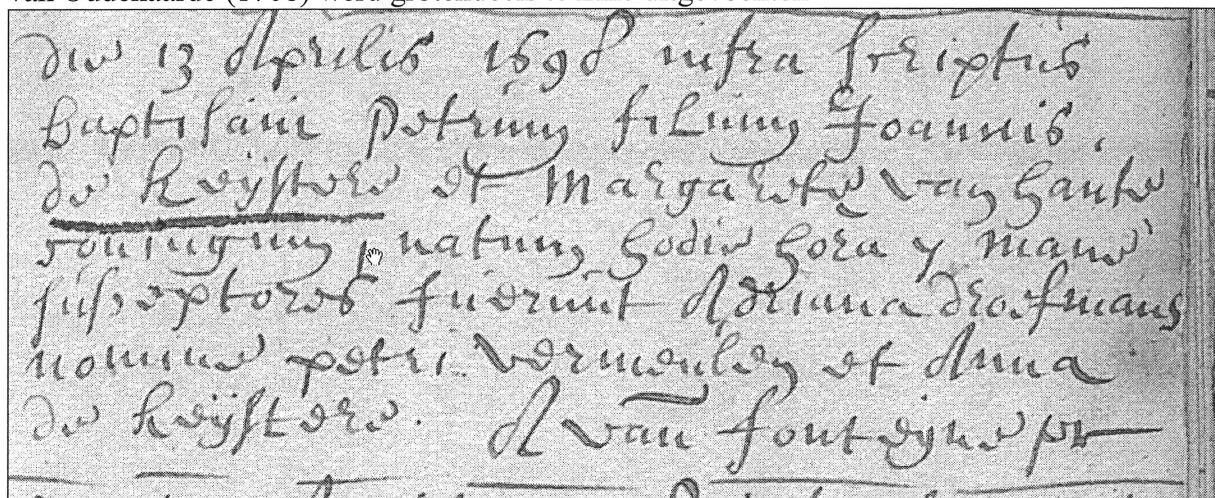
Op 12 januari 1729 huwde hij in Eine met Joanna Maria Van Wambeke, gedoopt/geboren in Eine op 29 september 1705. Joanna Maria overleed in Ouwegem op 7 augustus 1753, slechts 47 jaar oud. **Petrus** stierf in Ouwegem op 26 september 1764.

Uit hun huwelijk sproten in Ouwegem 8 kinderen:

- **Joanna Catharina**, gedoopt 26 februari 1730.
- **Petrus Franciscus**, gedoopt op 20 januari 1731
- **Joanna**, gedoopt op 22 december 1733
- **Joannes Baptist**, gedoopt op 11 februari 1734
- **Maria Catharina**, gedoopt 27 december 1736
- **Albertina**, gedoopt op 17 november 1739
- **Jacobus**, gedoopt op 10 februari 1744
- **Maria**, gedoopt op 17 mei 1749

Ondanks dat zijn vrouw afkomstig was uit Eine en ze ook aldaar huwden, woonde het echtpaar in Ouwegem waar hun 8 kinderen werden geboren. Erg groot is het dorp van Eine in het verleden nooit geweest. Voor heel wat producten en diensten was men op Oudenaarde en Gent afgestemd. Het is dikwijls verbazend vast te stellen hoe gemakkelijk en snel de kanunniken van Eine zich voor hun inkopen naar Gent begaven.

In de 17e eeuw telde men op het grondgebied van het dorp 41 kleine hofsteden, 162 grotere, 7 niet nader omschreven huizen en 7 herbergen. Het inwonersaantal groeide daarna gestaag. De dorpskom behield tot diep in de 20e eeuw een uitgesproken landelijk karakter. Eine heeft een zeer oude geschiedenis, de naam zou afkomstig zijn van Agina als omschrijving om een beek aan te duiden. Tot in 1559 was Eine aan het bisdom Doornik gebonden. De overgang naar het nieuwe bisdom Gent werd gevolgd door verwoestingen tijdens de geuzentijd. De slag van Oudenaarde (1708) werd grotendeels te Eine uitgevochten

Doopakte Petrus De Keyster

Ouwegem 13 april 1698

*Die 13 Aprilis 1698 infra scriptus baptisavi
Petrus filius Joannis De Keijstere et Margarete
Van Haute coniugum natum hodie hora 7 mane
susceptores fuerunt Adriana Droefmans nomine
Petri Vermeulen et Anna De Keijstere
A Van Fonteijne pastor*

Petrus Franciscus De Keyster (1731-1787)

Petrus Franciscus De Keyster, zoon van Petrus en Joanna Maria Van Wambeke, werd in Ouwegem gedoopt op 8 mei 1731.

Op 30 juni 1767 huwde hij in Nazareth met Joanna Judoca De Vreese, gedoopt/geboren in Nazareth op 1 juli 1742. Joanna Judoca overleed ca 1803/1806, op ongeveer 60-jarige leeftijd.

Petrus Franciscus stierf in Ouwegem op 20 mei 1787, 56 jaar oud.

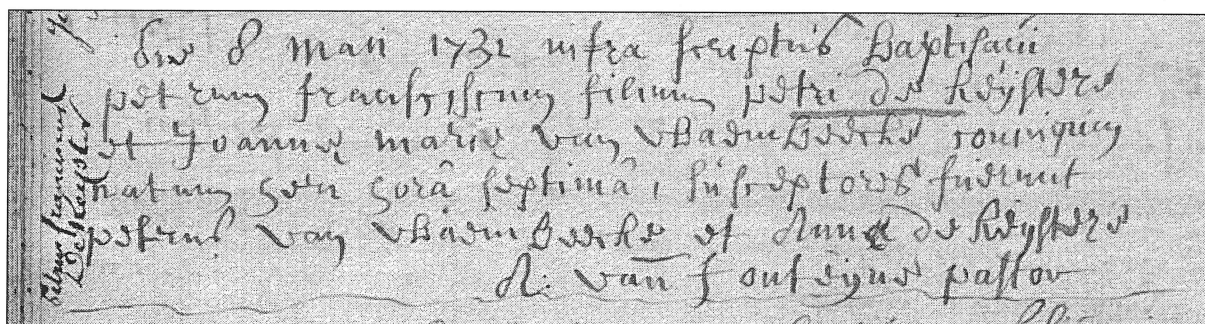
Uit hun huwelijk sproten in Ouwegem 10 kinderen:

- **Joanna Baptist**, gedoopt op 24 april 1769
- **Pieter Livinus**, gedoopt op 22-04-1771, overleden in Quaregnon op 11 juli 1813, 42 jaar oud.

Pieter Livinus had meerdere kinderen uit zijn huwelijk met Maria Gevaert uit Huise die aldaar op 1 februari 1772 is geboren. Pieter Livinus huwde met haar rond 1805.

Van één van zijn kinderen, met name **Jan-Baptist**, staat langs de zijmuur van de kerk van Ouwegem een kruismonument, met daarnaast hetzelfde kruismonument van zijn vrouw Amelie Ottoy

- **Judocus**, gedoopt op 17 november 1772
- **Emmanuel**, gedoopt op 3 november 1774
- **Maria Theresia**, gedoopt op 13 februari 1777
- **Maria Joanna**, gedoopt op 4 april 1778
- **Isabella Theresia**, gedoopt op 26 juni 1780
- **Victoria**, gedoopt op 14 januari 1783, overleden op 27 september 1783, 8 maanden oud
- **Romanus**, gedoopt op 12 augustus 1784, overleden op 16 augustus 1784, pas 4 dagen oud
- **Brigitte**, gedoopt op 16-02-1786, overleden op 6 mei 1787, slechts 15 maanden oud

Doopakte Petrus Franciscus De Keyster

Ouwegem 08 mei 1731

*Die 8 maii 1731 infra scriptus baptisavi Petrum
Franciscum filium Petri De Keijsters et Joanne
Marie Van Waembecke coniugum, natum heri*

*hora septima. Susceptores fuerunt Petrus Van Waembecke et Anna De Keijstere.
A. Van Fonteijne, pastor.*

Jan Baptist De Keyster, geboren in Huise op 16 september 1809, zoon van Pieter Livinus, *laboureur*, en Marie Gevaert, woonde met zijn echtgenote **Amelie Ottoy** in Ouwegem, op de *Plaetse*, m.a.w. op het dorp, waar ze een winkel uitbaatten.

Amelie was de dochter van Albertus Dominicus, bakker in Eke, en Jacqueline De Clercq en werd geboren in Eke op 18 september 1805 om 23.00 uur.

Jan Baptist huwde op 35-jarige leeftijd met de 6 jaar jongere **Amelie Ottoy**. In hun huwelijksakte staan beiden vermeld als *particulier*, wat kan duiden op een zelfstandig beroep. Uit hun huwelijk werden in Ouwegem vijf kinderen geboren:

Adolf op 5 augustus om 5 uur in de namiddag, Edouard Desiderius op 23 januari om 05.00 uur, Theophilus op 3 mei 1844 om 14 uur, Augustus op op 20 juni 1846 om 02.00 uur en Maria Constantia op 23 juni 1848 om 05.00 uur.

Na het overlijden van het echtpaar De Keyster - Ottoy, werden tegen de zijgevel van de kerk in Ouwegem twee uitzonderlijk mooie kruismonumenten opgericht voor dit vermoedelijk zeer welstellend of verdienstelijk echtpaar.

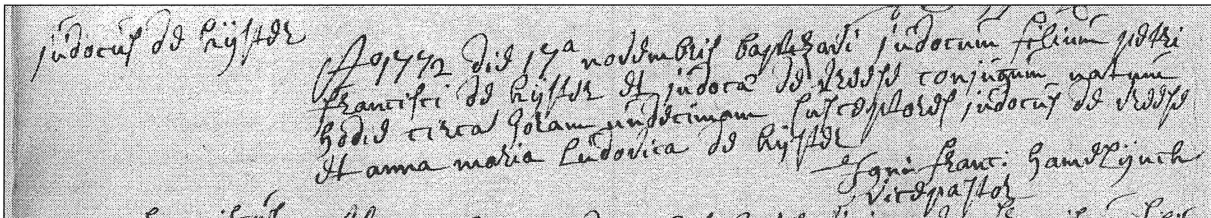
Judocus De Keyster (1772-1807)

Judocus De Keyster, zoon van Petrus Franciscus en Joanna Judoca De Vreese, werd in Ouwegem gedoopt op 17 november 1772.

Op 20 maart 1800 huwde hij in Huise met de dertig-jarige Joanna Catharina Van Langerart, gedoopt/geboren in Huise op 5 maart 1770. **Judocus** stierf in Ouwegem op 7 december 1807, pas 35 jaar oud. Joanna Catharina overleed in Huise op 20 maart 1844, op 74-jarige leeftijd.

Uit hun huwelijk sproten in Ouwegem 2 kinderen:

- **Florentinus**, gedoopt op 21 december 1802
- **Petrus**, gedoopt ca. 1805

Doopakte Judocus De Keyster
Ouwegem 17 november 1772

*Anno 1772 die 17a novembris baptizavi Judocam
filium Petri Francisci De Keijster et Judocae
De Vreese coniugum, natum hodie circa horam
undecimam, susceptores Judocus De Vreese et
Anna Maria Ludovica De Keijster
Joannes Franciscus Hamelijnc vicepastor.*

BESPREKING EN VERTALING VAN ENKELE LATIJNSE KERKELIJKE AKTEN (1)

Laten we beginnen met een **kort overzicht van de naamvallen**, zoals bekend een belangrijk verschil tussen het Latijn en de meeste moderne Westerse talen :

Een verbuiging telt in het Latijn de volgende 6 naamvallen, die te herkennen zijn aan de uitgangen die worden toegevoegd aan de woordstam. Aan elke naamval, zowel in het enkelvoud als in het meervoud, beantwoorden 1 of meer grammaticale functies in de zin :

Naamval	Belangrijkste functies
nominatief	- onderwerp - gezegde
accusatief	- lijdend voorwerp - na de voorzetsels ad, adversus, ante, apud, circa, circum, contra, erga, extra, in (richting), infra, inter, intra, iuxta, ob, per, post, prater, prope, propter, secundum, sub, super, supra, trans, ultra
genitief	- de bezitter(s) in een zeer ruime betekenis zodat het ook van toepassing is op familierelaties en dergelijke - nadere beschrijving van het substantief waarbij de genitief staat
datief	- meewerkend voorwerp - uitdrukking van een doel of strekking
ablatief	- bijwoordelijke bepalingen zonder voorzetsel (middel, wijze, oorzaak, tijd, scheiding...) - bijwoordelijke bepalingen na de voorzetsels ab (+ klinker), a (+ medeklinker), coram, cum, de, ex, e (+ medeklinker), in (plaats), prae, pro, sine, sub, super
vocatief	- aanspreking

De vocatief komt niet voor in de geraadpleegde akten maar werd wel vaak gebruikt op het moment zelf van het doopsel, huwelijk of eventueel de begrafenis.

Voorbeeld : De pastoor richtte zich tot dopeling Petrus met de woorden : Petre (vocatief), te (accusatief) baptizo in nomine (ablatief) Patris (genitief), Filii (genitief) et Spiritus (genitief)

Sancti (genitief). *Vertaling : Petrus, (ik) doop u in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest*

Maar enige tijd later werd deze doop door dezelfde priester als volgt geregistreerd : Anno (ablatief)... die (ablatief) ... martii (genitief) baptizavi Petrum (accusatief) filium (accusatief) Josephi (genitief) ... et Barbarae (genitief) ...

Oorspronkelijk was er ook de locatief die gebruikt werd bij bepalingen van plaats. 1 restant hiervan vinden we nogal eens terug in kerkelijke akten namelijk het woord domi (= thuis).

Deze naamvallen werden toegepast op :

1. naamwoorden :

- zelfstandige naamwoorden (= substantieven)
- bijvoeglijke naamwoorden (= adjectieven)
- voornaamwoorden
- sommige telwoorden : unus, duo, tres, milia (veelvouden van duizend) en alle rangtelwoorden

2. sommige onpersoonlijke wijzen van het werkwoord :

- participium (= deelwoord) in 3 tijden :

- praesens (= onvoltooid deelwoord) : actief - voorbeeld : declarante (ablatief enkelvoud)

- futurum : actief – voorbeeld : amatura (nominatief enkelvoud) = die zal beminnen

- perfectum (= voltooid deelwoord) : passief – voorbeeld : mutatis (ablatief meervoud)

- gerundium (= verbaalsubstantief) : actief en alleen in het enkelvoud - Het gerundium vervangt de infinitief bij : bezitsbepalingen of nadere beschrijvingen (genitief), meewerkend voorwerp of doel of strekking (datief), bijwoordelijke bepalingen (ablatief) en in de accusatief na voorzetsels.

Voorbeelden : - modus operandi (genitief) = wijze van werken

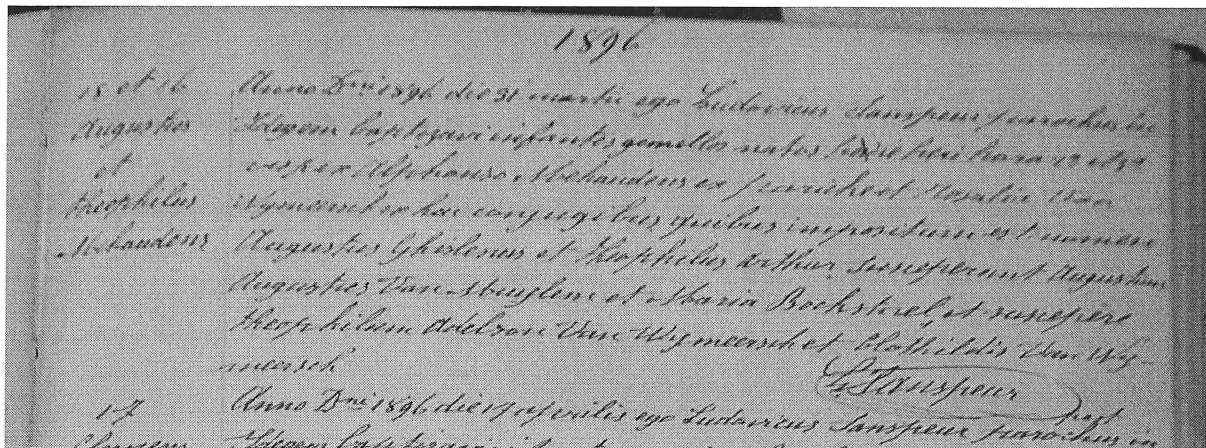
- laborando (ablatief) bene successit = door te werken is het goed gelukt

- gerundivum (= verbaaladjectief) : passief - Het drukt een moeten of soms een kunnen uit.

Voorbeelden : - iuvenis doctorandus (nominatief) = jongeman die kan gedoctoreerd worden

- mutatis mutandis (ablatief meervoud) = (nadat de dingen) veranderd zijn die moesten veranderd worden

1^e voorbeeld : Doopakte van een tweeling :

Anno Domini 1896 die 31^a martii ego Ludovicus Sanspeur parochus in Idegem baptizavi infantes gemellos natos heri hora 2^a et 3^a vesp. ex Alphonso Mehaudens ex Paricke et Rosalia Van Wymeersch ex hac conjugibus, quibus impositum est nomen Augustus Ghislenus et Theophilus Arthur, susceperunt Augustum Augustus Van Muylem et Maria Bockstael et susceperere Theophilum Adelson Van Wymeersch et Clothildis Van Wymeersch

L. Sanspeur past(or)

Aanwezige naamvallen :

Nominatief enkelvoud : ego, Ludovicus, parochus, impositum (voltooid deelwoord, onzijdig) nomen (onzijdig), Augustus Ghislenus, Theophilus Arthur, Augustus, Maria, Adelson, Clothildis, past(or)

Accusatief enkelvoud : Augustum, Theophilum

Accusatief meervoud : infantes, gemellos, natos

Genitief enkelvoud : domini, martii

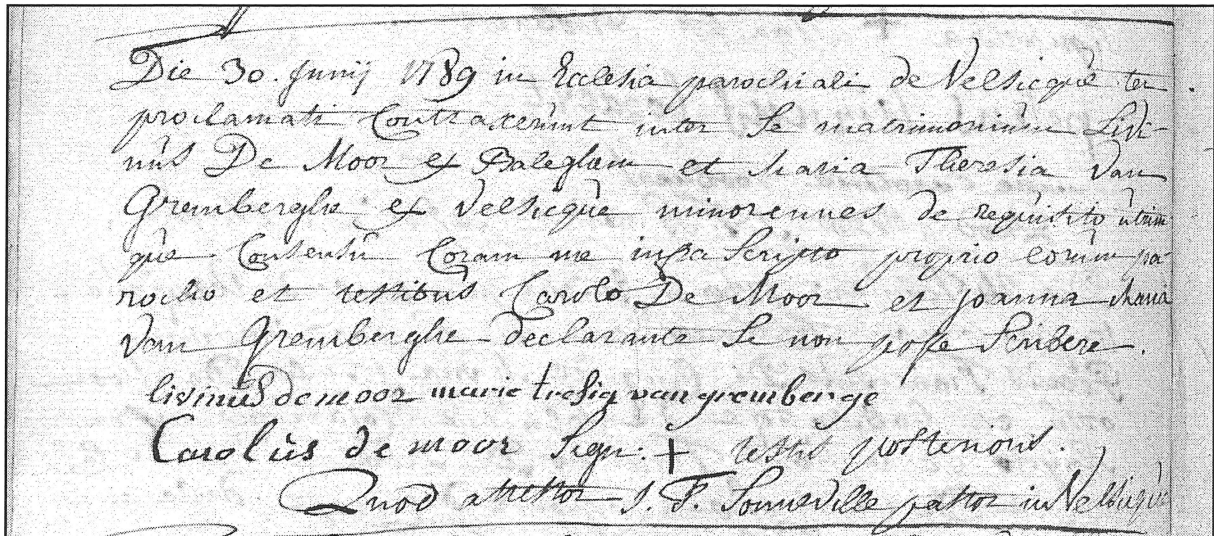
Datief meervoud : quibus

Ablatief enkelvoud : anno, die 31^a, hora 2^a 3^a vespertina, Alphonso (na het voorzetsel ex), Rosalia (na ex), hac (na ex)

Ablatief meervoud : conjugibus (na ex)

Vertaling van deze akte : In het jaar van de heer 1896 op de 31^e dag van maart heb ik Ludovicus Sanspeur, parochiepriester in Idegem (mannelijke)tweelingkinderen gedoopt, gisteren geboren in het 2^e en het 3^e uur in de namiddag van Alphonsus Mehaudens uit Parike en van Rosalia Van Wymeersch uit deze (parochie) echtgenoten, aan de welken opgelegd is de naam Augustus Ghislenus en Theophilus Arthur, hebben Augustus ten doop gegeven Augustus Van Muylem en Maria Bockstael en hebben Theophilus ten doop gegeven Adelson Van Wymeersch en Clothildis Van Wymeersch.

2^e voorbeeld : Huwelijksakte van 2 minderjarigen :

Die 30. juni 1789 in ecclesia parochiali de Velsique ter proclamati contraxerunt inter se matrimonium Livinus De Moor ex Baleghem et Maria - Theresia Van Gremberghe ex Velsique minorennes de requisito utrimque consensu coram me infra scripto proprio eorum paroco et testibus Carolo De Moor et Joanna Maria Van Gremberghe declarante se non posse scribere

(De bruidegom, bruid en de 1^e getuige hebben hun handtekeningen gezet, gevolgd door het kruisje bij de vermelding) Sign: testis posterioris

Quod attestor

J.F. Sonnevilles pastor in Velsique

Hierin kunnen de **volgende naamvallen** ontdekt worden :

Nominatief enkelvoud : Livinus, Maria – Theresia + bij de ondertekeningen : Signatura, pastor

Nominatief meervoud : proclamati (voltooid deelwoord), minorennes

Accusatief enkelvoud : matrimonium + se : onderwerp van een completieve voorwerpszin, dit is een bijzin die als noodzakelijke aanvulling het lijdend voorwerp vormt van het voorafgaande onvoltooid deelwoord declarante (ablatief) + bij de ondertekening : quod

Accusatief meervoud : se (na het voorzetsel inter)

Genitief enkelvoud : junij, bij de ondertekeningen : testis posterioris

Genitief meervoud : eorum

Datief : /

Ablatief enkelvoud :

- die 30. : het puntje onderaan achter het nummer duidt waarschijnlijk een rangtelwoord aan
- ecclesia parochiali (beide na het voorzetsel in)

- requisito (na het voorzetsel de, voltooid deelwoord), consensu
- na het voorzetsel coram volgt er een ganse reeks ablatieven : me, scripto (voltooid deelwoord) proprio, parocho, Carolo, Joanna Maria, declarante (onvoltooid deelwoord horende bij Joanna Maria Van Gremberghe)

Ablatief meervoud : testibus (na het voorzetsel coram)

Vertaling van deze akte :

Op de 30^e dag van juni 1789 hebben in de parochiale kerk van Velzeke, (na driemaal (te zijn) afgeroepen, onder elkaar een huwelijk gesloten Livinus De Moor uit Balegem en Maria – Theresia Van Gremberghe uit Velzeke, minderjarigen met de vereiste toestemming van beide kanten, ten overstaan van mij ondergetekende hun eigen parochiepriester en van de getuigen Carolus De Moor en Joanna Maria Van Gremberghe verklarende niet te kunnen schrijven

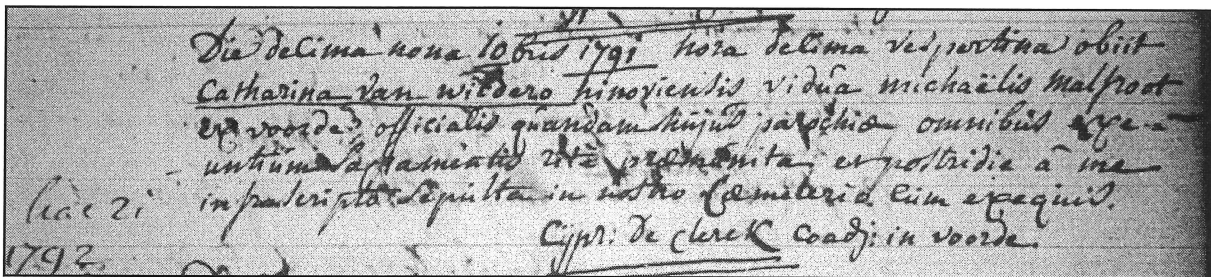
Handtekeningen

Handtekening (= kruisje) van de latere (=> 2^e) getuige

Wat (ik) bevestigt

J.F. Sonnevile pastoor in Velzeke

3^e voorbeeld : Overlijdensakte van een weduwe van een kerktoezichter:

Die decima nona 10bris 1791 hora decima vespertina obiit Catharina Van Wildero Ninoviensis vidua Michiaëlis Malfrout ex Voorde officialis quandam hujus parochiae omnibus exeuntium sacramentis rite praemunita et postridie a me infrascripto sepulta in nostro coemeterio cum exequis

Cijpr. De Clerck coadj. in Voorde

In deze kortere akte herkennen we als **naamvallen** :

Nominatief enkelvoud : Catharina, Ninoviensis, vidua, praemunita (voltooid deelwoord), sepulta (voltooid deelwoord), bij de ondertekening : coadj(utor)

Accusatief : /

Genitief enkelvoud : 10bris, Michiaëlis, officialis, hujus parochiae

Genitief meervoud : exeuntium (onvoltooid deelwoord)

Datief : /

Ablatief enkelvoud :

- tijdstip : die decima nona, hora decima vespertina

- vaste naamval bij praemunita : rite
- handelend voorwerp na het voorzetsel a: me infrascripto
- plaats na het voorzetsel in : nostro coemeterio

Ablatief meervoud :

- vaste naamval bij praemunita : omnibus sacramentis
- omschrijving na het voorzetsel cum : exequis

We kunnen deze akte als volgt **vertalen** :

Op de 19^e dag van december 1791 om 10 uur 's avonds overleed Catharina Van Wildero, afkomstig van Ninove, weduwe van Michaël Malfroot uit Voorde, vroeger kerktoezichter van deze parochie, volgens de rite vooraf voorzien van alle sacramenten van de stervenden en de volgende dag door mij ondergetekende begraven op ons kerkhof met een uitvaart.

Cijpr. De Clerck hulpgeestelijke in Voorde

2 opmerkingen bij deze vertaling :

- In de geraadpleegde woordenboek en de genealogische woordenlijst wordt officialis vertaald als beambte of kerkelijk rechter – In een gewone plattelandsparochie als Voorde destijds kan dit geïnterpreteerd worden als kerktoezichter of “suisse”
- het woord quondam wordt niet vermeld in die geconsulteerde woordenboek en –lijst, wel quondam en dat betekent vroeger of ooit

(wordt vervolgd)

Annemie Swillens

Bronnen :

- moderne parochieregisters van Idegem, thans bewaard in het dekenaal archief van Geraardsbergen
- parochieregisters van Velzeke en van Voorde, geraadpleegd via de website van het Rijksarchief <http://search.arch.be/nl/tips/98-parochieregisters>
- Kramers woordenboek Latijn, Dr. J.W. Fuchs met medewerking voor het christelijk Latijn van Dr. E. Michiels O.F.M. in leven leraar van het St.-Antoniuscollege te Lokeren, 3^e druk, Van Goor zonen, Den Haag (Nederland), ca 1968
- Woordenlijst Latijn – Nederlands voor genealogen, Renaat Lobbestael, Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afdeling Tielst, 2004
- Grammatica Latijn Vademecum, P. Elsen – J. Lambrecht – K. Vandepitte, Van In, Wommelgem, 1999, 2^e druk 2004
- Cursus Kerklating voor genealogen, Rik Degraef, Vlaamse Vereniging voor Familiekunde afdeling Brussels hoofdstedelijk gewest, 10/10/2009, 24/10/2009, 14/11/2009

OORLOGSVERSLAGEN 1914-1918

Sinds vorig jaar zijn deze oorlogsverslagen opgesteld in 1919 door de parochiepriesters en verantwoordelijken van kloostergemeenschappen gedigitaliseerd beschikbaar via de website van het Algemeen Rijksarchief.

Door wie en voor wie werden de verslagen opgesteld? Volgens de begeleide nota van Gerrit Van den Bosch, archivaris van het Aartsbisschoppelijke archief was Kardinaal Mercier hiervoor de opdrachtgever.

Désiré-Joseph Mercier, (°Braine-L'Alleud 1851 - + Mechelen, 1926) werd in 1906 aartsbisschop van België benoemd en kreeg een jaar later de kardinaalshoed. Tijdens WO I wek hij geen duimbreedte van zijn post en viel voortdurend de bezetter aan in zijn herderlijke brieven, die herhaaldelijk werd opgeëist door de Duitsers bezetter. Hij maande zijn katholieke onderdanen aan tot het uiterste te gaan in het verdedigen van de Belgische staat, zelfs met hun eigen leven. Daarentegen was de regering gevlucht naar Le Havre en de koning naar De Panne. Hij beschouwde hemzelf als “le Grand petit Belge van het “poor little Belgium”, zoals de Britten België smallend noemden.

Hij wenste de rol van de Belgische Rooms-Katholieke Kerk, waarvan hij de leider was, extra in de verf zetten met de uitgifte van een prestigieus boek *'Histoire de l'Eglise belge pendant la Grande Guerre (1914-1918)'*. Dit liep echter niet van een leien dakje – discussies over de opzet en indeling van het boek, ontbrekende of zeer onvolledige verslagen, gebrek aan financiële middelen, desinteresse van de bisschoppen en werkoverlast van de commissieleden zorgden voor praktische problemen en vertraging. De doodsteek voor het initiatief was het plotse overlijden in 1922 van de commissievoorzitter kanunnik Alfred Cauchie (Belgische archivaris bij het Vatikaan).

Hoe zagen de verslagen eruit?

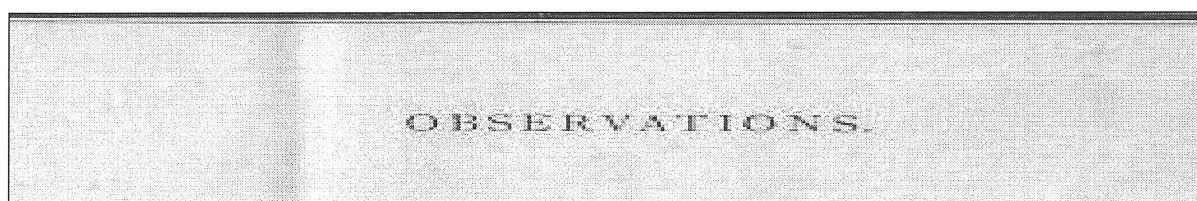
Het gedrukte enquêteformulier enkel in het Frans opgesteld, bevatte veertien vragen, waarvan sommige in een aantal deelvragen onderverdeeld. Er werd een inleidende vraag gesteld over de bestuurlijke en geografische ligging van de parochie. Er dienden ook inlichtingen verschaft te worden over de verplichte tewerkstelling, de deportatie van arbeiders naar Duitsland, het lot van de politieke gevangenen. Geestelijken die in het leger hadden gediend als aalmoezenier of brancardier, de onder de wapens groepen parochianen en de gesneuvelden dienden eveneens te worden opgesomd. Tenslotte moest ook over het einde van de oorlog, de terugtrekking van het Duitse leger en de terugkeer van krijgsgevangenen en politieke gevangenen bericht worden.

N. D'ORDRE	NOM DE LA PAROISSE	DÉPORTÉS		CONDAMNÉS (Motif politique)		CIVILS		MILITAIRES				BRANCARDIERS		AUMONIERS					
		Requisitionnés (total au moins approximatif)	Autres déportés	morts lors de la paraisse	morts après retour	Total	exécutés	morts en prison	tues en 1914	tues postérieurement	appelés sous les drapeaux	volontaires	morts en campagne		morts en Allemagne	morts en Hollande	Invalides	religieux	clercs

De volgende vragen peilden naar de verschillende aspecten van het bezettingsregime, waarbij de klemtoon op de weerslag van de Duitse bezetting op het religieuze leven lag - de evolutie van het aantal kerkgangers en communies.

NAISSANCES ET DÉCÈS						NOMBRE DES COMMUNIONS						ENFANTS ADMIS À LA COMMUNION SOLENNELLE											
1913		1914		1915		1916		1917		1918		1913		1914		1915		1916		1917		1918	
N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D	N	D

Het laatste deel bestond uit:

Opeisingen van parochiekerken met het oog op lutherse kerkdiensten voor Duitse soldaten en de ‘openbare zedelijkheid’ dienden vermeld te worden.

De verslagen uit ‘Vlaamse’ parochies zijn neergeschreven in het Nederlands of het Frans. Dat geldt ook voor verslagen uit Brussel, al heeft het Frans hier wel de overhand. Sommige pastoors structureerden hun verslag nauwgezet volgens de opgegeven vragenlijst. Anderen maakten er een ‘vrije oefening’ van en penden hun rapport neer naar eigen inzicht. De verstrekte gegevens verschillen enorm per parochie of katholieke instelling.

Praktisch: hoe een gedigitaliseerd parochieverslag terugvinden?

Op de website van het Algemeen Rijksarchief kunt u nagaan welke parochieverslagen gedigitaliseerd zijn. U gaat daarbij als volgt tewerk (gegevens in het blauw vermeld aanklikken):

- Op de homepage van de website van het Algemeen Rijksarchief (www.arch.be) klikt u in de linkerkolom onder het kopje ‘Onze zoekrobots’ op ‘Zoeken in archieven’.
- In het zoekveld dat verschijnt, tikt u vervolgens de zoekterm ‘oorlogsverslagen’ in.
- Op het volgende scherm klikt u onder het kopje ‘Archieven’ op het gevonden onderzoeksresultaat.
- U krijgt een kopje ‘Archief van het Bisdom. Oorlogsverslagen WO I.’. Dit opent zich door erop te klikken.
- Onderaan het scherm ziet u vervolgens de lijst van de zes Belgische bisdommen die in 1914-1918 bestonden. Door op één daarvan te klikken vindt u de lijst van de bewaarde verslagen voor dat specifieke bisdom. Om een parochieverslag terug te vinden dient u te weten tot welk bisdom uw parochie of gemeente tijdens de Eerste Wereldoorlog behoorde.
- De verslagen zijn gerangschikt per gemeente (gemeenten uit 1918) met tussen haakjes de huidige fusiegemeente gevolgd door de naam van de parochie(s):
- Bisdom Gent: Etikhove [gemeente] (Maarkedal [fusiegemeente], parochie van Sint-Brixius.

Veel succes bij het zoeken!!!

Jos. Van Eeckhoudt

NIEUW STADSARCHIEF TE DEINZE !

De laatste maanden was het stadsarchief van Deinze niet meer open wegens verhuis. De stad heeft immers een volledig nieuw administratief centrum gebouwd en het Archief van de stad (en de deelgemeenten) werd daarin geïntegreerd. En het mag gezien worden!

Het gebouw is volledig in het centrum gelegen, tussen de OLV-kerk en het museum (richting Broelmeersen) en er is voldoende parking aan dit museum (met de kaart) of iets verder.

Men heeft een prachtig nieuw gebouw gezet en het archief heeft zijn plaats gevonden op verdieping -1, dus de kelder eigenlijk, maar de architect heeft er voor gezorgd dat via een lichtkoker daglicht tot de benedenverdieping komt. Wie het vroeger archief gekend heeft, een oud industriegebouw met schuine dakjes, zal het zeker weten te appreciëren dat men het archief en de bezoekers in de watten heeft gelegd. Het is alleszins positief dat de stad Deinze een waardige plaats geeft aan de documenten uit het verleden.

Wel is het veel kleiner in oppervlakte en bij ons bezoek zat het zaaltje al goed vol. Natuurlijk komt dit doordat het archief enkel op dinsdagnamiddag toegankelijk is. Als iedereen dezelfde halve dag moet komen zit het rap vol. Het is gelukkig open tot 19u, zodat het toch de moeite loont zich te verplaatsen. Maar laat ons hopen dat men het, zoals vroeger, minstens een tweede halve dag zal open stellen.

Nog een grote verandering: de documenten zijn ingescand en te raadplegen op PC. Er zijn een aantal Pc's beschikbaar, maar 100 bezoekers kunnen tegelijkertijd 100 originele documenten

raadplegen, maar met de Pc's is men beperkt tot het aantal toestellen dat beschikbaar is! Er werd mij verteld dat er nog gaan bijkomen. Ook de bevolkingsregisters werden ingescand door de zorgen van het personeel en de kwaliteit is uitstekend. Er zijn ook nog microfilms met één toestel beschikbaar!

Sommige zullen betreuren dat zij de originele documenten niet meer kunnen raadplegen, maar wij moeten er ons bij neerleggen dat het intensief raadplegen van sommige originelen de bewaring op lange termijn niet ten goede komt en eens de documenten in slechte staat verkeren is het te laat om er nog degelijke copïes van te maken (bv Microfilms, scans of wie weet welke nieuwigheden er in de toekomst nog zullen uitgevonden worden!).

In ieder geval de moeite om eens langs te gaan als je interessepunten hebt in de stad Deinze en deelgemeenten.

Open op dinsdag van 13u30 tot 19u! Allen daarheen maar liefst niet samen.

Carlos Aelvoet

ooooo§§§§§ooooo

EEN MOOI VOORBEELD VAN EEN KWARTIERSTAAT

Op de volgende bladzijde publiceren wij een uittreksel uit een kwartierstaat opgemaakt door Adhemar Van Acker uit de streek van Maldegem, maar die voorouders heeft in onze streek.

Hij stuurde dit omdat wij gemeenschappelijke opzoekingen deden over die familie. Het viel mij op dat Adhemar dit goed opgesteld had, met voldoende commentaar en details en ik vond dat het mocht gepubliceerd worden als een voorbeeld van hoe het kan. Waarmee ik niet wil zeggen dat anderen het op een ander manier het niet goed zouden doen.

Maar ikzelf lees altijd graag eens iets van een ander, men kan er altijd van leren.

Adhemar schreef ook een boek over de familie Pieijns/Piens en gaf ons dit cadeau het is raadpleegbaar in ons documentatiecentrum.

Carlos Aelvoet

Kwartierstaat van Maria Alice Jeannette PROVOOST

Generatie I

1. **Maria Alice Jeannette PROVOOST** [4041], geboren op 31-12-1907 te Sint-Maria-Horebeke (bron: B.S. Sint-Maria-Horebeke, aktenummer: 43), overleden op 02-09-1971 te Ronse op 63-jarige leeftijd (bron: Carlos Aelvoet).

Generatie II

2. **Richardus PROVOOST** [2734], geboren ca. 1870.
Gehuwd [913] op 08-01-1903 te Mater met de 25-jarige
3. **Marie Stephanie PIEYNS** [2631], geboren op 15-10-1877 om 18.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove (aangifte door: Octaaf Biebuyck 27 j. "schrijver" en Auguste Vranx 55 j. winkelier) (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 57).

Uit dit huwelijk:

1. v **Maria-Anna Clarisse PIEYNS** [2733], geboren op 16-03-1898 om 4.00 uur te Mater (aangifte door: Aloïs Roman 42 j. brouwer te Mater en Jan Baptiste Van Helleputte 42 j. herbergier) (bron: B.S. Mater, aktenummer: 20).
*De geboorte van dit onwettig kind werd aangegeven door de gediplomeerde vroedvrouw Sylvie Bury, die de verlossing had gedaan.
Naderhand bij het huwelijk van Marie Stephanie Pieyns werd het kind gewettigd.*
2. v **Maria Alice Jeannette PROVOOST** [4041], geboren op 31-12-1907 te Sint-Maria-Horebeke (zie 1).

Generatie III

6. **Jan-Baptiste PIEYNS** [2437], (varkens)slager, arbeider, geboren op 17-09-1840 om 12.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove (aangifte door: August Francies Piens 45 j. notarisklerk en Auguste Vander Swalmen 34 j. koster) (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 71). *Hij kon schrijven.*
Gehuwd [866] op 27-jarige leeftijd op 06-05-1868 te Erwetegem (getuige(n): Ivo Vandevelde 29 j. "schrijver" Petrus D'hollander 65 j. veldwachter Romanus D'hollander 63 j. bijzondere Charles Emanuel Vanderstock 60 j. "tapper") (bron: B.S. Erwetegem, aktenummer: 6) met de 25-jarige
7. **Eugenia CROMPHOUT** [2616], landbouwster, geboren op 12-06-1842 te Erwetegem (aangifte door: Jan Baptiste Vandevelde 43 j. "schrijver" en Pieter Van Caenegem 53 j.) (bron: B.S. Erwetegem, aktenummer: 21), overleden op 04-02-1899 om 9.00 uur te Mater op 56-jarige leeftijd (aangifte door: Jan Baptiste Pieyns 48 j. landbouwer en echtgenoot Aloïs Roman 43 j. brouwer te Mater) (bron: B.S. Mater). *Zij woonden eerst op de wijk "Pyperzeele" te Sint-Maria-Oudenhove, later (1874) op de "Dries te gehuchte", Hazenstraatje nr. 8 weliswaar voor niet lang want in 1877 verhuizen ze naar de Paddenhoek nr. 1 in dezelfde wijk. Er woonde daar ook een ander gezin bij hen, het gezin August Van Huffelterre-Catherine Van Damme met hun dochter Daphne en twee kleindochtertjes.
Toen Eugenia stierf woonde zij in de Hoekstraat.*

Uit dit huwelijk:

1. v **Theresia PIEYNS** [2729], dienstmeid, landb. Geboren op 03-06-1869 om 8.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove (aangifte door: Pieter Antoone Biebuyck 48 j. herbergier en Julianus Roos 36 j. veldwachter) (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 30). *Ten tijde van haar huwelijk was zij officieel gehuisvest te Mater maar verbleef zij in feite als meid te Lesdain.*
Gehuwd [911] op 28-jarige leeftijd op 11-12-1897 te Mater (getuige(n): Célestin Foucart 63 j. dagloner oom van de bruidegom, Pieter Coucheteux 25 j. hovenier neef van de bruidegom, Petrus Pieyns 24 j. gareelmaker broer van de bruid en August De Vos dagloner en buur van de bruid) (bron: B.S. Mater, aktenummer: 16). *Er was een huwelijkscontract verleden voor notaris Des Wattines te Jollaing-Merlin op 08-08-1897.* Echtgenoot is **Adolf COUCHETEUX** [2730], 27 jaar oud, landbouwer, geboren op 18-08-1870 te Lesdain, zoon van **Adolf COUCHETEUX** [2731] en **Appoline FOUCART** [2732].
2. v **Marie Leonie PIEYNS** [2675], geboren op 14-05-1871 om 23.00 uur te Erwetegem (aangifte door: Pieter Francies Baeskens 34 j. "schrijver" en Jan Baptiste Pieyns 30 j. landbouwer en vader van het kind.) (bron: B.S. Erwetegem, aktenummer: 16). *De ouders woonden in de Ragestraat.*
3. m **Petrus PIEYNS** [2676], geboren op 11-01-1873 om 22.00 uur te Erwetegem (aangifte door: Ivo Vandevelde 34 j. "schrijver" Bernard Franceus 34 j. landbouwer en (ongeleterd)) (bron: B.S. Erwetegem, aktenummer: 5). *De ouders woonden in de Ragestraat.*
4. m **Emiel PIEYNS** [2630], geboren op 13-09-1875 om 12.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove (aangifte door: Pieter Antoon Biebuyck 53 j. "tapper" en Venantius Haustraete 21 j. hulponderwijzer) (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 52), overleden op 06-09-1876 te Sint-Maria-Oudenhove, 359 dagen oud (aangifte door: Jan Baptiste Pieyns 37 j. slager en vader van het kind en Octaaf Biebuyck 26 j. "schrijver") (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 25).
5. v **Marie Stephanie PIEYNS** [2631], geboren op 15-10-1877 te Sint-Maria-Oudenhove (zie 3).
6. m **Jacobus PIEYNS** [2629], geboren op 16-10-1879 om 08.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove (aangifte door: Octaaf Biebuyck 29 j. "schrijver" en August Vrancx 57 j. winkelier) (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 47), overleden op 08-12-1879 om 16.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove, 53 dagen oud (aangifte door: Jan Baptiste Pieyns 38 j. arbeider en vader van het kind en Octaaf Biebuyck 29 j. "schrijver") (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 43).
7. v **Celina PIEYNS** [2628], geboren op 30-06-1881 om 06.00 uur te Sint-Maria-Oudenhove (aangifte door: Octaaf Biebuyck 31 j. "schrijver" en August Vrancx 59 j. winkelier) (bron: B.S. Sint-Maria-Oudenhove, aktenummer: 26). *De vader heeft het kind aangegeven.*
Overleden op 30-01-1964 te Sint-Blasius-Boekel op 82-jarige leeftijd, begraven op 03-02-1964 te Sint-Blasius-Boekel.
Relatie [1043] met **Florent VERPOEST** [3125], geboren op 19-07-1878 te Maarke-Kerkem, overleden op 20-03-1955 te Sint-Blasius-Boekel op 76-jarige leeftijd, begraven op 24-03-1955 te Sint-Blasius-Boekel.

FAMILIES DESCHAUMES UIT NUKERKE EN OMSTREKEN

Kort voor het opdoeken van het Rijksarchief te Ronse in 2009 nam ik duizenden foto's van allerlei archiefstukken welke belangrijk zijn voor onze vier deelgemeenten o.a. volledige landboeken, staten van goed, kerkarchieven maar ook gewone persknipsel uit bijvoorbeeld De Ronsenaar. Onlangs ontdekte ik een artikel uit De Ronsenaar, foto genomen op 24 juli 2009, onder Nukerke met als titel "Aanstelling E.H. C. Tirez als pastoor heden zondag" en onmiddellijk daaronder "Plechtige eremis opgedragen door Eerw. Heer Jules Deschaumes". Pastoor Tirez werd aangesteld op zondag 5 augustus 1951. Velen in Nukerke kennen nog pastoor Tirez maar wie is Jules Deschaumes. De familie Deschaumes is welk bekend in Nukerke en Richard Deschaumes was burgemeester van Nukerke kort vóór en kort na Wereldoorlog II.

Het artikel.

We lezen daarin dat E.H. Jules Deschaumes op dinsdag 7 augustus 1951 zijn eremis te Nukerke opdroeg en dat hij vorige zondag uit de handen van Mgr. Himmer, bisschop van Doornik, zijn H. Priesterwijding ontving in de kathedraal.

'De nieuwe priester is de zoon van Mr. En Mevr. Joseph Deschaumes-Marie Verroken die thans als een kloeke landbouwersfamilie te Souvigny, départemen de l'Allier in Frankrijk gevestigd zijn, maar alhier slechts vrienden bezitten. Enkele minuten vóór 10 uur werd aan het lokaal "In den Engel" op de Ronsische steenweg een kleine stoet gevormd welke geopend werd door maagdekens en waarin de wijdeling met zijn ouders, familie, plaatselijke geestelijkheid en sympathiserende parochianen naar de parochiale O.L.Vr. kerk te begeven, waar de nieuwe priester zijn plechtige Eremis aan de Heer opdroeg. Hij werd aan het altaar bijgestaan door Z.E. H. Deken van Ste Maria-Horebeke Deschaumes, als index; door Z.E. Pastoor Deschaumes, van Ruien, als diaken; beide laatstgenoemde familieleden van de wijdeling; E.H. Onderpastoor van Nukerke als onderdiaken, E.E.HH. Debrock van Oostende en Wauters van Oost-Eklo als ambo's.

De H. Mis werd gezongen door het parochie zangkoor. Een lange offerande volgde, terwijl de kerkelijke plechtigheid besloten werd met een plechtig Te Deum.

Bij het verlaten van de kerk werd de jonge priester door familieleden en parochianen met gelukwensen overstelpt, evenals de gelukkige ouders.

Tenslotte waren de families Deschaumes en de genodigden terug verenigd rond de feesttafel in het lokaal "In den Engel", waar een lunch werd aangeboden. Op onze beurt wensen we de pasgewijde E.H. Jules Deschaumes, hartelijk geluk en een vruchtbare loopbaan in de dienst des Heren. R.V."

Hoe komt het dat Jules Deschaumes zijn eremis in Nukerke deed? Hij was reeds 17 jaar uit Nukerke vertrokken, werd priester gewijd in Doornik en zijn ouders woonden in Souvigny, een plaats 300 km boven Parijs. En wie zijn de familieleden Z.E.H. Deken van Sint Maria-Horebeke en de pastoor van Ruien? Daar moet ik iets meer van weten en trok op onderzoek.

E.H. Jules Deschaumes, nieuw gewijde priester.

Hij is te Nukerke geboren op 13 november 1925 als zoon van Joseph en Marie Eulalie Verroken. Op de geboorteakte staat zijn volledige naam Jules Adriaan Daniël. Vader Jozef was te Nukerke geboren op 10 juni 1888 en huwde op 15 april 1915 met Marie Verroken die te Melden was geboren op 28 april 1887 als oudste dochter van Jules, Hubert en Marie Alodie Schamp.

Het gezin kreeg 10 kinderen die allen te Nukerke geboren werden: Albert °1916, Elisabeth °1917, Marie-José °1918, Charles 1919, Paul °1921, Amand °1922, Agnes °1924, **Jules 1925**, Ghislina 1927 en Ghislain °1930. Zij woonden op de boerderij gelegen op het einde van de Boelaartstraat, hoek Toveressestraat, Pontstraat waar zij ongeveer 15 ha pachtten.

Vader vond het bedrijf te klein en zocht een grotere hoeve die hij uiteindelijk vond in de omgeving van Doornik. Het hele gezin, verhuisde op 18 juli 1934 naar Quartes, rue Haut rejet nr 64 thans deelgemeente van Doornik.

Na enig zoekwerk op internet vond ik Abbé Jules Deschaumes als priester in de dekenij van Antoing . Na telefonische afspraak mocht ik hem bezoeken op dinsdag 28 juli 2015 waar ik zeer hartelijk werd ontvangen. De bijna negentigjarige priester wist nog heel wat te vertellen en hij deed dat liefst in het Frans, Nederlands verstond hij nog maar spreken ging niet meer zo goed. Amper negen jaar oud vertrok hij samen met zijn ouders naar Quartes waar hij onmiddellijk in een Franstalige school terecht kwam. Daarbij had hij ernstige gehoorproblemen, die zijn levenlang gebleven zijn spijs allerlei geneeskundige ingrepen. Regelmatig kwamen enkele paters Oblaten van het klooster in Velaines (dicht bij Doornik) op bezoek naar de hoeve in Quartes en konden zijn ouders overtuigen om Jules naar de school van de Oblaten in Waregem te sturen. Dat moet toch niet goed afgelopen zijn want nu vertelde hij dat hij maar niet kon begrijpen waarom zijn ouders hem naar Waregem stuurden. Uiteindelijk kwam hij in het college Notre Dame de la Tombe in Kain terecht. Nadien studeerde hij in het klein seminarie La Bonne Esperance te Binche om zijn priesteropleiding daarna te vervolgen in het groot seminarie van Doornik. Zijn ouders hadden in 1943, dus na amper 10 j het grote landbouwbedrijf uitgebaat te hebben en na tal van huurproblemen, Quartes moeten verlaten. Een aantal kinderen was reeds gehuwd: Paul en Marie-Josée in 1941 en Alberte en Charles in 1943. Samen met hun ouders vertrokken Paul, Amand, Ghislaine en Ghislain naar Souvigny. De gemeente, de bakermat van de beroemde familie Bourbon heeft een oppervlakte van iets meer dan 44 km² en telde toen 2220 inwoners. In 1951 komt de ganse gezin uit Souvigny, samen met alle reeds getrouwde zonen en dochters naar Doornik voor de priesterwijding en twee dagen daarna naar Nukerke voor de plechtige eremis. Waar

anders kon de pasgewijde priester zijn eremis houden dan in Nukerke waar nog tal van bekende en familieleden van Deschaumes en Verroken woonden.

Familiefoto van het gezin Joseph Deschaumes-Marie-Eulaie Verroken toen ze nog in Quartes woonden. De foto werd genomen op 5 december 1941 op de dag van het huwelijk te Ronse van de zoon Albert met Marie Celeste Oushoorn.

Rechtstaande v.l.n.r. Amand, Paul, Ghislain, Albert en Charles.

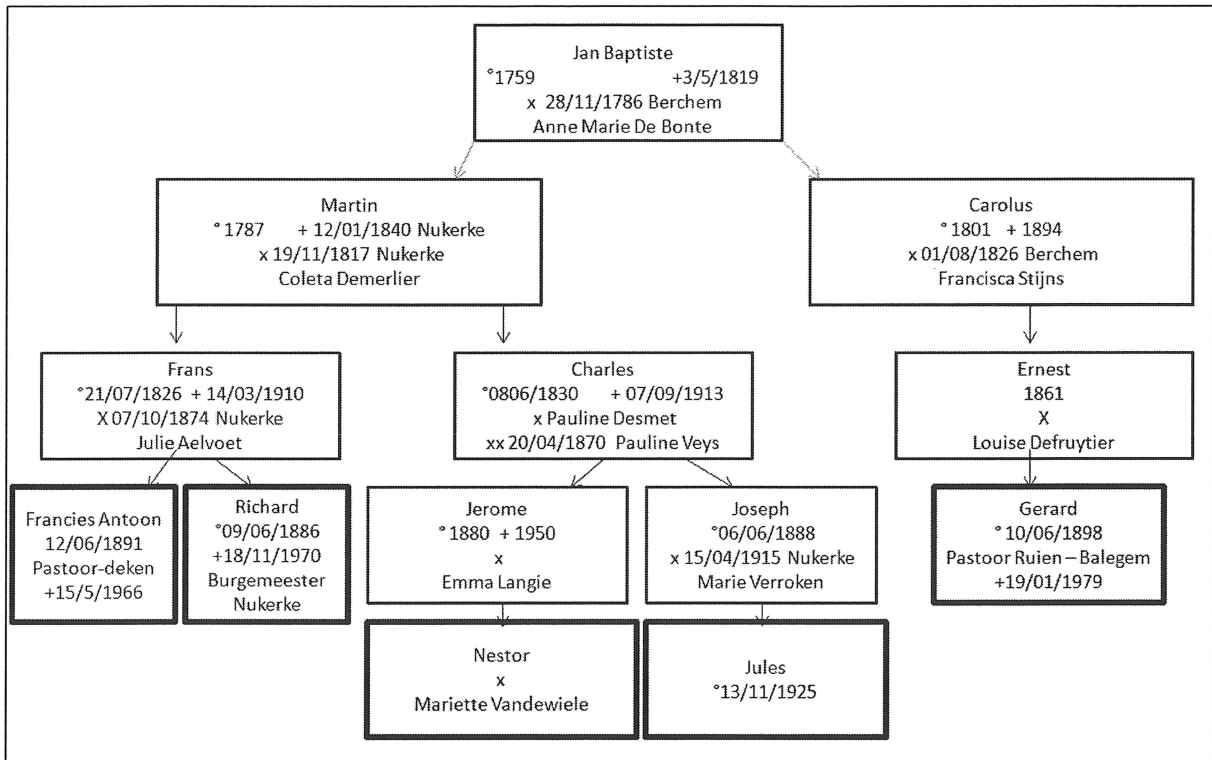
Zittend Marie-José, vader Joseph, Ghislaine, moeder Marie-Elalie en de toekomstige priester Jules.

Pastors Deschaumes en hun familie.

Tijdens de Eremis op 7 augustus 1951 van Jules Deschaumes werd hij bijgestaan door de E.H. Deken Deschaumes van Sint-Maria-Horebeke en van Deschaumes, pastoor van Ruien. Op die plechtigheid was ook de burgemeester van Nukerke Richard Deschaumes aanwezig en tal van andere familieleden. Hoe zitten die familieverbanden in elkaar ?

Hun verre voorvader Gabriel Philippe Deschaumes, geboren op 3/04/1702 te Provins (Seine et Marne) kwam als soldaat in onze regio terecht en werd er verliefd op een meisje uit Berchem, Anna Margarite Couvreur. Hij trouwde te Berchem op 15 augustus 1725. Kort na het overlijden van zijn vrouw in 1740 hertrouwde hij met Marie Magdalena Coppens. In het eerste huwelijk werden 2 kinderen geboren en in het tweede huwelijk 12. De volledige afstamboom ga ik hier niet weergeven, en ik beperk mij tot de rechtstreeks lijn. De meeste naamdragers Deschaumes in België zijn afstammelingen van soldaat Gabriel. Na Gabriel Philippe komt Pierre-Francois geboren in 1729 te Berchem en gehuwd met Christine Deweer, daarna Jan-Baptiste geboren in 1759 en gehuwd met Anne Marie Bonte. Hun zoon Martin huwde met Coleta Demerlier en komt in Nukerke wonen. Op onderstaand diagram zien we duidelijk hoe de familierelatie is opgebouwd. Zo zien we dat Francies-Antoon Deschaumes, de pastoor-deken van Sint-Maria-Horebeke en Richard Deschaumes, burgemeester van Nukerke gebroeders zijn en Martin als grootvader hebben. De grootvader van de Pastoor van

Ruien en later van Balegem, Gerard Deschaumes is de broer van de grootvader van de pastoor deken. Nestor Deschaumes, gehuwd met Mariette Vandewiele, en de pastoor van Bruyelle Jules Deschaumes zijn kozijns en hebben Martin Deschaumes als overgrootvader.

Martin Deschaumes x Coleta Demerlier

Martinus, geboren te Melden op 9 november 1787 als zoon van Jean-Baptiste en Anne Marie De Bonte, was kloefkapper en overleed in zijn woning op de Plaats te Nukerke op 12 januari 1840, hij was 51 jaar oud. De overlijdensaangifte deden zijn zwager Joannes Franciscus Demerlier, oud 52

j, grafdelver en zijn neef Victor De Merlier, 21 j, organist. Martinus was gehuwd te Nukerke op 19 november 1817 met Coleta Demerlier. Coleta was te Nukerke geboren op 17 juni 1794 als dochter van Joannes en Anne Catherine Verschueren. Hun huwelijk werd gezegend met zes kinderen die allemaal in Melden werden geboren. Joannes Franciscus (1818), Maria Sylva (1820), Lucia (1822), **Franciscus Theodorus (1826)** (zie A), **Charles Joseph (1830)** (zie B) en Melanie (1833)

Het gezin verhuisde rond 1835 van Melden naar Nukerke. Zij overleefde haar man nog dertig jaar en overleed op 22 februari 1870 in haar woning op de Plaats. Twee zoons Joannes en Charles, beide kloefkappers en nog ongehuwd, deden de aangifte op het gemeentehuis.

A. Franciscus Theodorus Deschaumes x Julie Aelvoet

Frans, geboren te Melden op 21 juli 1826 overleed op de Plaats te Nukerke op 14 maart 1910, 83 jaar oud. Hij was schoenmaker en trouwde op zijn 48ste jaar te Nukerke op 7 oktober 1874 met naaister Julie Aelvoet, naaister, 29 jaar oud. Zij was te Nukerke geboren op 19 juni 1845 als dochter van Leo en Caroline Goebert.

Kinderen van Franciscus en Julie, allen te Nukerke geboren:

1. Marie Melanie Bernadette (19-10-1875 - 19-10-1927).
2. Anna Marie Coleta (13-01-1878 – ongehuwd overleden op 29-08-1921).
3. Marie Celina Pauline (31-07-1881 - ongehuwd overleden 04/03/1965).
4. Octavie (25 november 1883 - kloosterzuster overleden 19/12/1919 te Ronse).
5. **François Joseph Richard**, geboren op 9 maart 1886 te Nukerke.

Hij was landbouwer en burgemeester van Nukerke van 31 januari 1933 – 6 maart 1941 en van 4 september 1944 – 23 februari 1953. (Tijdens de oorlogsjaren was Arthur Verdonck burgemeester). Hij woonde op “Het Dorp” nr. 45, nu restaurant “La Bonnotte” Nukerkestraat nr. 15. Richard huwde op 12 april 1915 te Zulzeke met Cecilia Hubeau en overleed te Nukerke op 18 november 1970. Cecilia, geboren op 29 oktober 1883 te Melden overleed te Nukerke op 28 augustus 1966. Op bijgevoegde foto zit Richard Deschaumes v.l.n.r nr. 5

6. **Francies Antoon Deschaumes**, geboren te Nukerke op 12 juni 1891 en overleden op 15 mei 1966 te Nukerke - Louise Marie, 74 jaar oud.

Hij is priester gewijd op 1 mei 1916 en werd kort daarna leraar aan het Sint-Antoniuscollege te Ronse. Acht jaar later op 31 december 1924 werd hij onderpastoor in Sint-Hermes te Ronse. Op 30 juni 1939 werd hij benoemd tot pastoor in Appelterre en na de oorlog op 30 juli 1945 tot pastoor-deken van Sint-Maria-Horebeke. Eervol ontslag kreeg hij op 4 juni 1963 en overleed enkele jaren later op 19 mei 1966 in het rustoord Sint-Leonard Louise-Marie.

Zittend rechts naast onderpastoor E.H.Spitaels zit Richard Deschaumes

**B. Charles Jozef Deschaumes x Pauline Desmet,
xx Marie Pauline Veys**

Charles, geboren te Melden op 8 juni 1830, overleed in zijn woning in de Boelaartstraat te Nukerke op 7 september 1913. Het eerste huwelijk bleef kinderloos. Op 20 april 1876, hij was toen 45 jaar oud, hertrouwde hij te Petegem met Marie Pauline Veys, 29 jaar oud.

Kinderen van Charles en Marie;

1. Maria Marina Deschaumes (1877- 1949) gehuwd te Nukerke met Ivo De Worm (grootmoeder van Albert De Worm – lid van Businarias)
2. Joannes Julien Victor Deschaumes (1878- ?) gehuwd te Ronse met Maria Eulalie Veys
3. **Jerome Francies Deschaumes**, geboren op 4 juli 1880 en overleden op 8 februari 1950, 69 jaar oud. Hij trouwde op 7 maart met Emma Camilla Langie die te Nukerke is geboren op 25 oktober 1887 in Nukerke, dochter van Gustaaf Langie en Elisa Camilla Janssens. Emma is overleden in 1943, 55 of 56 jaar oud.

Kinderen van Jerome en Emma:

1. Marie Camilla Josepha Deschaumes.
 2. Gustaaf Paul Joseph Deschaumes, geboren op 06-07-1914 in Nukerke, trouwde op 9 oktober 1936 in Etikhove met Leonie Hilda De Baeremaeker, 23 jaar oud. Zij woonden op de Geitenhoek nr 12 te Etikhove.
 3. **Nestor**, geboren op 2 oktober 1930 in Nukerke. trouwde met Mariette Vandewiele. Zij woonden in de Eglantierstraat nr 14 te Nukerke. Nestor was landbouwer en zaakvoerder Belgische Boerenbond, Sekretaris Bedrijfs Gilde Maarkedal en Sekretaris Landelijke Gilde Nukerke. Hij overleed op 8 oktober 1983 in Ronse, 52 jaar oud.
4. Ernest August Joseph Deschaumes (1882-1911)
 5. Victor Emiel Deschaumes (1884- 1904)
 6. Joannes Joseph Octaaf Deschaumes (1886-1887)
 7. **Joseph Marie Romanus** Deschaumes, geboren te Nukerke op 06-06-1888 in Nukerke is, Joseph is overleden op 19-02-1961 in Chapelle a Oie, 72 jaar oud. Joseph trouwde, 26 jaar oud, op 15-04-1915 in Nukerke met Marie Eulalie Verroken, 27 jaar oud. Marie is geboren op 28-04-1887 in Melden, dochter van Jules Hubert Verroken en Marie Alodie Schamp. Marie is overleden op 07-06-1975 in Bruyelle (Antoing), 88 jaar oud.

Kinderen van Joseph en Marie:

- 1 Albert Marie Joseph, 2 Elisabeth Marie Josepha, 3 Marie-José Eualie Felice, 4 Charles Jerome Anatole, 5 Paul Jules, 6 Amand Omer Joseph Paul, 7 Agnes Joseph Maria, 8 **Jules Adrien Daniel**, (pastoor Bruelle (Antoing), 9 Ghislaine Maria Andre en 10 Ghislain Robert Deschaumes.

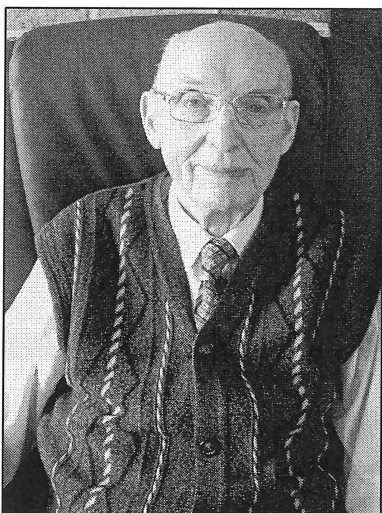
Loopbaan van de pas gewijde priester.

Na zijn priesterwijding werd hij als onderpastoor benoemd in de parochiekerk "Notre Dame Auxilatrice"¹ in de wijk Saint Martin, chaussée de Willemeau te Doornik. Vanaf 1952 tot 1958 was hij onderpastoor te Flénu in de Borinage. Het dorp was vroeger afhankelijk van het Kapittel van St. Waudrin in Mons. De bekend slag van Jemappes (6 november 1792), waar de Franse troepen aangevoerd door Charles-François Dumouriez de Oostenrijkers versloegen, vond deels plaats op Flénu. De kerk van Flénu was toegewijd aan St. Barbara, patroonheilige van de mijnwerkers. Flénu was vroeger een mijnwerkersdorp waar de crisis van de jaren '30 en de stakingen van 1932 bijzonder gewelddadig waren. De plaatselijke steenkoolputten werden in 1933 gesloten en meer dan 3880 werknemers verloren hun baan. Het aantal inwoners

was na de Wereldoorlog II sterk gestegen van 5300 in 1945 tot 8300 in 1950. Priester Jules was vooral actief bij de jeugd in de patronage. Dat was in die tijd een soort lokaal waar de jeugd bijeenkwam onder de leiding van een parochiepriester, meestal een onderpastoor. Het dorp fuseerde in 1971 met Jemappes en in 1977 met Mons.

Bisschop Himmer stelde in 1958 voor om dat Jules pastoor zou worden in Flobecq (Vloesberg). Vloesberg, zoals de Nederlandse naam van de gemeente is, telde toen ongeveer 3500 inwoners 1958 en daar woonden heel wat Vlamingen. Daarbij was Jules ook nog de Nederlandse taal machtig. Maar om de steeds maar erger wordende gehoorproblemen wou de priester een kleinere parochie. Hij heeft er nu nog altijd spijt van dat hij zijn bisschop moest ontgoochelen. Uiteindelijk werd hij dan pastoor van de kleine parochie Sainte Vierge te Chapelle-à-Oie, sinds 1977 een deelgemeente van Leuze-en-Hainaut. In die periode telde de

gemeente ongeveer 460 inwoners, het aantal is nu teruggevallen tot ongeveer 320. Vader Joseph en moeder Marie-Eulalie keerden tijdens de jaren van het priesterschap van zijn zoon in Chapelle-à-Oie naar België terug. Vader stierf te Chapelle-à-Oie op 19 februari 1961.

In 1962 werd E.H. Jules benoemd tot pastoor van Sainte Rictrudekerk te Bruyelle, nu een deelgemeente van Antoing en kort daarna ook als pastoor in Saint Maur, een deelgemeente van Doornik. Na 15 jaar werd hij "prêtre auxilliaire" en hielp waar nodig in 18 parochies. Moeder Marie Eulalie was mee verhuist naar Bruyelle en overleed er op 7 maart 1975. De 90 jarige kranige Abbé Jules Deschaumes woonde tot voor kort, samen met zijn gouvernante, in de Rue Henri Artisien nr. 5 te 7640 Bruyelle (Antoing). Na een korte ziekte overleed hij te

Doornik op 27 november 2015.

Marc Vuylsteke

¹ Notre Dame Auxilatrice of O.L. Vrouw Hulp der Christenen, O.L.Vrouw Bijstand.

ALGEMENE MEDEDELINGEN

AGENDA voor de komende maanden :

11 mei 2016 om 20u: cursus oud schrift.

8 Juni 2016 om 20u: Frans Van den Hende, de voorzitter van Heemkundige Kring Bouveloo komt praten over zijn opzoekingen en zijn manier van werken. Dit wordt een gezellige babbel onder vrienden over opzoekingen in de archieven.

13 Juli 2016 om 20u: Latijn voor beginners en ook voor gevorderden. Ons nieuw bestuurslid Annemie Swillens zal de basisprincipes van de Latijnse Taal toelichten in functie van de parochieregisters.

Vanaf 15 juli tot 15 augustus zal ons documentatiecentrum "Ter Maelsaeke" niet open zijn op zondagvoormiddag. Wie een dringende behoefte heeft (aan Genealogie) kan naar de Rijksarchieven, die wel open zijn. Wel 's middags dicht van 12u tot 13u!

<http://www.arch.be/index.php?l=nl&m=praktische-info&r=onze-leeszalen&d=gent>

14 september 2016 14u30: Wij organiseren een bezoek aan het nieuwe **Gentse Rijksarchief** om de drempelvrees weg te nemen voor wie er nog nooit geweest is. Men kan met eigen vervoer rijden en ons ter plaatse vervoegen om 14u30. Maar je kan ook naar ons documentatiecentrum in Etichove komen om 13u30. We doen dan aan car-pooling en rijden samen naar het Sint-Pietersplein waar we ondergronds parkeren en vandaar te voet naar het archief stappen in de **Bagattenstraat 43**.

12 oktober 2016 om 20h: De heer Jean Paul De Cloet geeft een voordracht "Op de vlucht voor de Eerste Wereldoorlog". De heer De Cloet is voorzitter van de VZW geschiedkundige heruitgeverij". Zijn boek "De vluchtelingen in de eerste wereldoorlog" telt 540 blz. en zal ook te koop zijn aan €24.

<http://www.heruitgeverij.be>

<http://www.alle musea.eu>

9 november 2016 om 20h: Annemie Swillens zal ons terug wijzer maken over Latijn in de parochieregisters.

14 december 2016 om 20h: cursus Oud Schrift.

Het bestuur zorgt ervoor om regelmatig gevarieerde activiteiten te voorzien. Door talrijk aanwezig te zijn op onze activiteiten stimuleert U ons om nog beter te doen!

Carlos Aelvoet

INHOUDSTAFEL

PASEN	1
DE FAMILIE DE KEYSTER TE KRUISSHOUTEM IN DE 16 ^{de} , 17 ^{de} EN 18 ^{de} EEUW (Slot)	2
BESPREKING EN VERTALING VAN ENKELE LATIJNSE KERKELIJKE AKTEN (1)	6
OORLOGSVERSLAGEN 1914-1918	12
NIEUW STADSARCHIEF TE DEINZE	15
FAMILIES DESCHAUMES UIT NUKERKE EN OMSTREKEN	18
INHOUDSTAFEL	27

Familiekunde - Vlaanderen
Regio Vlaamse Ardennen
Opgericht in 1990
Periodieke tijdschrift

Vierentwintigste jaargang 2016- nr. **51**

Verantwoordelijke uitgever:

Jos. Van Eeckhoudt - Vontstraat 76 - 9700 Oudenaarde

Werkten mee aan dit nummer:

Carlos Aelvoet
Felix Meurisse
Annemie Swillens
Jos. Van Eeckhoudt
Marc Vuylsteke

Bestuur:

Erevoorzitters:

Paul Van Butsele (+) & Elsa Vandermeersch-Lantmeeters (+),
Edgard Van Droogenbroeck, Korsele 43 9667 Horebeke tel.: 055/49 85 01

Ere-Ondervoorzitter:

Gerard Van de Meulebroucke, Meersstraat 99 9620 Zottegem tel.: 09/360 10 51

Erebestuurslid:

Daniël Vanderstraeten (+)

Voorzitter

Carlos Aelvoet, Pareelstraat 11 9790 Wortegem-P. tel.: 055/31 24 49

Ondervoorzitter

William Dehenau, Looststraat 14 9506 Zandbergen tel.: 054/33 60 39

Secretaris

Jos. Van Eeckhoudt, Vontstraat 76 9700 Oudenaarde tel.: 055/31 56 64

Penningmeester

Marc Vuylsteke, Rijksweg 125 9681 Maarkedal tel.: 055/21 68 27

Leden

Michel Gyselinck, Blote 8 9700 Oudenaarde tel.: 055/31 48 79

Annemie Swillens, Looststraat 14 9506 Zandbergen tel.: 054/33 60 39

**Niet-leden kunnen dit tijdschrift bekomen door storting van € 7,50
op rekening (IBAN: BE80 4435 6463 4177 - BIC KREDBEBB)
van het Familiekunde-Vlaanderen-Vlaamse Ardennen,
p/a Rijksweg 125 - 9681 Maarkedal**